Malmö stad
Servicenämnden

Datum
2026-10-29
Adress

Diarienummer
SN-2026-1909

Yttrande

Till
Stadsrevisionen

Revisionens granskningsrapport Förorenade områden
SR-2026-61

Servicenämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning
Stadsrevisionen har gjort en granskning av förorenade områden i Malmö stad. Den sammanvägda bedömningen delas av servicenämnden.

Nämnden vill förtydliga att dokumentation av spårbarheten av schaktmassor vid saneringsprojekt varierar, beroende på vilka villkor för dokumentation som fastställts i respektive projekts § 28-beslut från miljönämnden.

En åtgärd på stadsrevisionens rekommendation är att från 2027 kommer servicenämnden i sitt kommande ramavtal för stenmaterial, jord, schakt- och återvinningsmassor, kräva digital redovisning av följesedel/vågsedel från ramavtalspart. Nämnden kommer också verka för en gemensam modell för uppföljning av saneringsprojekt inom staden.

Yttrande
Stadsrevisionen har gjort en granskning av förorenade områden i Malmö stad och bedömer att de berörda nämnderna i huvudsak säkerställer att förorenade områden identifieras, bedöms och hanteras i enlighet med lagstiftning och rutiner men att detta i vissa delar inte helt säkerställs. Servicenämnden instämmer i den sammanvägda bedömningen. När det gäller att dokumentation av spårbarheten av schaktmassor vid saneringsprojekt varierar, vill nämnden förtydliga att detta beror på vilka villkor för dokumentation som fastställts i respektive projekts § 28-beslut från miljönämnden.

Stadsrevisionen lämnar i sin granskning följande rekommendation som berör servicenämnden:

- Tydliggör hur spårbarheten för schaktmassor och liknande ska dokumenteras och följas upp.

Servicenämndens kommenterar granskningsrapporten med nedan synpunkter i detta yttrande.

Från och med den 1 juli 2026 gäller ett undantag för icke-förorenade jordar och annat naturligt material från 15 kap. miljöbalken, vilket innebär att dessa material undantas från avfallslagstiftningen under vissa förutsättningar. Detta undantag syftar till att möjliggöra mer resurseffektiva hantering av jordar och andra naturliga material, till exempel för konstruktioner eller landskapsbyggande. Ett medvetet regelunderlättande för ökad återanvändning av massor.

I de fall schaktmassor har goda geotekniska egenskaper i kombination med lägre föroreningsinnehåll, och kan användas inom arbetsområdet, så kallade Fall A-massor, är de inte heller att anse som avfall. I de fallen är behoven av uppföljning och kontroll inte motiverade ur föroreningssynpunkt. Då granskningen gäller förorenade områden, antas att schaktning på annan mark inte ingår i rekommendationen. Som det påtalas i granskningsrapporten är antalet stickprov vid granskningen lågt, för servicenämnden fyra stickprov på projekt - av totalt ca 600 objekt.

Servicenämnden vill påpeka att spårbarheten av schaktmassor i regel är god vid de faktiska saneringsprojekten i och med § 28-anmälan till miljönämnden. Detta eftersom rapportering av olika schaktmassor sker som en del av slutrapporten över § 28-anmält saneringsärende. Där redovisas vanligtvis vilka olika kategorier och mängder massor som lämnar arbetsplatsen, med vilken transportör samt dennes tillstånd, och till vilken mottagare de avlämnas. Vilka uppgifter som ska redovisas i slutrapporten framgår specifikt i varje saneringsärende efter beslut och föreläggande från miljönämnden för det aktuella området.

Vanligen innehåller slutrapporten mottagningsintyg från projektets mottagare av överskottsmassor. I mottagningsintygen framgår mängder och klassningar för inkört material på olika anläggningar. Sällan krävs vågsedlar eller motsvarande från mottagaren, vilket nämns som saknat i stadsrevisionens granskningsrapport. I redovisningarna av slutrapport vid § 28-anmälningar, krävs fortfarande mottagningsintyg enligt miljönämndens förelägganden.

Servicenämnden öppnar dock för digital redovisning av följesedel/vågsedel från ramavtalsleverantör, i sin nya ramavtalsupphandling för stenmaterial, jord, schakt- och återvinningsmassor 2026. Det nya ramavtalet beräknas användas med start 2027 och innehåller krav på årlig redovisning enligt ovan från leverantören av omhändertagna materialmassor. Denna åtgärd går i linje med stadsrevisionens rekommendation.

I de fåtal fall där massorna klassas som farligt avfall är kraven på spårbarhet mycket högre än vid mer vanligt förekommande schaktmassor, till exempel ska transportdokument upprättas för farligt avfall. För farligt avfall finns redan ett etablerat nationellt regelverk med tydliga rapporteringskrav, därtill straffsanktioner. Alla verksamheter som hanterar farligt avfall måste för varje typ av farligt avfall föra anteckningar och rapportera dessa till Naturvårdsverkets elektroniska avfallsregister.

Gällande uppföljning av saneringsprojekt kommer servicenämnden verka för en gemensam modell för uppföljning genom den förvaltningsövergripande samverkansgruppen för markmiljö.

Ordförande	Frida Trollmyr (S)
Nämndsekreterare	Jim Johannesson

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]